Embeder for Kvinder. Men vi ved jo, at denne Sag har været fremme, og der er fra Regeringens Side gjort et Forarbejde til et Lovforslag om at aabne Kvinder Adgang til en større Del af Statsembederne. I flere af Landets Købstæder er der begyndt en Bevægelse for at faa Kvinder ind i Overlærerembederne, og fra en enkelt større Kommune har endogsaa Byraadet gjort Indstilling til Ministeriet derom, men faaet Afslag — formodentlig fordi man har ment. at dette Spørgsmaal maatte løses i Forbindelse med det større: Statsembeders Besættelse med Kvinder. Men vi bør ikke tie og vente, hvis vore Bestræbelser i mindste Maade kan tænkes at ville bære Frugt, og da vi netop til Vinter venter en ny Lønningslov for det offentlige Skolevæsen, bør vi ikke lade Lejligheden gaa ubenyttet hen.

Jeg henstiller derfor til Fællesmødet at vedtage en Resolution saalydende:

Fællesmødet opfordrer Fællesstyrelsen til at indgaa til Regering og Rigsdag med et Andragende om, at Overlærerembederne ved Landets Købstadskoler besættes lige saa vel med Kvinder som med Mænd.

Frk. Anne Bruuns Forslag anbefaledes til Vedtagelse af Landstingsmand Jørgen Berthelsen, Overretssagfører Munch-Petersen, Kommunelærerinde Frk. Jagd, Frk. Jensen o. fl., hvorefter det **enstemmigt vedtoges.**

* * *

Punkt VIII.

Forslag om, at D. K. S. nedsætter et Udvalg til Overvejelse af, hvad der kan gøres for at forbedre den gifte Kvindes Retsstilling.

Helene Berg.

Cand. phil. *Helene Berg:* Medens jeg var med i Arbejdet vedrørende uden for Ægteskab født Barns og ugift Moders Retsstilling, blev det mig klart, at om der var Grund til at arbejde for en Forbedring af den ugifte Moders Forhold, saa var der dobbelt og dobbelt Grund til at arbejde for Lov og Ret for den gifte Moder, og jeg besluttede da ved Lejlighed at bringe et Forslag frem i denne Retning.

Mit Forslag er altsaa, „at D. K. S. nedsætter et Udvalg til Overvejelse af, hvad der kan gøres for at forbedre den gifte Kvindes Retsstilling".

Kan det da mon nytte, at der nedsættes et saadant Udvalg? Kan D. K. S. udrette noget i denne Retning?

Ja, det synes mig, at den Modtagelse, D. K. S.'s Arbejde i Sagen „uden for Ægteskab født Barns og ugift Moders Retsstilling" fik, og hele denne Sags heldige Forløb og Udvikling i høj Grad maa opmuntre os til at tage fat paa andre Omraader af Lovgivningen, hvor Kvinden er tilsidesat og forurettet. Hvad enten det af Justitsministeren i Rigsdagen fremsatte Lovforslag, der omtrent helt igennem var i Overensstemmelse med det af D. K. S. ca. 6 Maaneder tidligere indsendte, bliver til Lov eller ej, saa er dog Opmærksomheden blevet saa stærkt henledet paa den ugifte Moders og især paa det saakaldte „uægte" Barns mislige Stilling og Forhold, og disse Forhold er blevet saa grundigt og alvorligt behandlet — baade i og uden for Rigsdagen — at Sagen næppe vil kunne skrinlægges igen.

Men er der da nogen Grund til at ønske og arbejde for Forbedringer i den gifte Kvindes — særlig den gifte Moders Retsstilling? Over for dette Spørgsmaal vil jeg citere nogle Linier af en Piece forfattet af *Svend Høgsbro* og udgivet af D. K. S. i 1892. Den hedder „Kvinden og Ægteskabet efter gældende dansk Ret", og paa Side 6 og 7 staar der:

Det fælles Omraade.

Herved forstaas *Hjemmet* og hvad dertil hører, bortset fra Ægtefællerne selv, altsaa: Boligen, Husvæsenet, Tyendet, Børnene og Pengene. Her gælder ubetinget Reglen, at Manden som „Husbond" er den, der i alle Spørgsmaal, store og smaa, har den afgørende Stemme.

Det er saaledes ham, der bestemmer, hvor Familjens *Bolig* skal være; vil Hustruen ikke følge med, gør hun sig skyldig i „Rømning", og han kan da faa Skilsmisse Kun ud af Landet anses hun ikke pligtig til at følge ham. Ogsaa *hvem* der maa være i Boligen, foruden Kone og Børn, og hvem der *ikke* maa være der, bestemmer Manden.

Manden kan — om han vil — selv bestemme hvorledes *Husvæsenet* skal styres, derimod kan han næppe sætte Hustruen helt fra Bestillingen og selv eller ved en anden overtage Husholdningen, uden at hun i alt Fald maa kunne kræve Skilsmisse.

Manden kan paa egen Haand antage og afskedige *Tyendet,* saavel mandligt som kvindeligt, uden at spørge Hustruen derom. Tyendet maa lyde hans Ordrer, ogsaa hvor de strider mod Hustruens.

Med Hensyn til **Børnene** kan Manden bestemme, hvorledes de skal opdrages, undervises og i det hele behandles, ja han kan sende dem ud af Huset — ud af Landet om det skal være — uden Hensyn til Moderens Vilje og uden Hensyn til, hvor smaa og hjælpeløse de er osv.

Som Kvinden og Ægteskabet stod den Gang, saaledes omtrent den Dag i Dag; thi Lov af 7. April 1899 om Formueforholdet mellem Ægtefæller har ingen Forandring bevirket i de Forhold, som omhandles i de citerede Linier.

Vilde man sige, at Livet i denne Henseende er anderledes end Loven, at Hustruen i de fleste Tilfælde er den raadende i Hjemmet og medbestemmende i alt, hvad der angaar Børnene, trods Lovens Bestemmelser, saa vil jeg dertil svare to Ting. For det første dette: Lovgivningen bør følge med i Udviklingen. Har Opfattelsen af Kvinden i de senere Aar forandret sig saaledes, at hun af alle normale Mennesker betragtes som et Manden fuldtud jævnbyrdigt Væsen, saa er det